

ՆԱԿԻՐԻ
ինչուրանս

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է
«ՆԱԿԻՐԻ ԻՆՇՈՒՐԱՆՍ» ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՍՊԸ
Խորհրդի 30. 11.2023թ. թիվ 66 որոշմամբ
(Ուժի մեջ է 01.12.2023թ.-ից)

ԴԺԲԱԽՏ ՊԱՏԱՀԱՐՆԵՐԻՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Փաստաթղթի կոդ՝ Պ750-02-03
Խմբագրություն՝ 08
Ակտիվի դաս՝ հրապարակային

ԲԱԺԻՆ 1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

- 1.1. Դժբախտ պատահարներից ապահովագրության պայմանները (այսուհետ՝ Պայմաններ) մշակված են համաձայն ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի, «Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք), այլ իրավական ակտերի (միասին այսուհետ՝ ՀՀ օրենսդրություն):
- 1.2. «ՆԱԻՐԻ ԻՆՇՈՒՐԱՆՍ» Ապահովագրական Սահմանափակ Պատասխանատվությամբ Ընկերությունը Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից տրված թիվ 0006 (0009) լիցենզիայի հիման վրա իրականացնում է «Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն (ներառյալ՝ արդյունաբերական վնաս և մասնագիտական գործունեության ընթացքում ձեռք բերված հիվանդություններից)» դասի ապահովագրություն՝ սույն Պայմանների հիման վրա կնքելով Դժբախտ պատահարներից ապահովագրության պայմանագիր կամ վկայագիր:
- 1.3. Պայմանները կցվում են Պայմանագրին՝ հանդիսանալով դրա անբաժանելի մասը և պարտադիր են Ապահովագրողի և Ապահովադրի (այսուհետ՝ Կողմեր), Շահառուի համար:

ԲԱԺԻՆ 2. ՕԳՏԱԳՈՐԾՎՈՂ ՀԱՄԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- 2.1. **Ապահովագրող**՝ «ՆԱԻՐԻ ԻՆՇՈՒՐԱՆՍ» ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՍՊԸ.
- 2.2. **Ապահովադիր**՝ Ապահովագրողի հետ ապահովագրության պայմանագիր կամ վկայագիր կնքած գործունակ ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձ, պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմին կամ հիմնարկ.
- 2.3. **Պայմանագիր**՝ ապահովագրության պայմանագիր կամ վկայագիր
- 2.4. **Ապահովագրված անձ**՝ Պայմանագրում նշված ֆիզիկական անձ, որի հետ տեղի ունեցած պատահարը կարող է դիտարկվել որպես պայմանագրի առարկա, և որի տարիքը Պայմանագրի կնքման պահին կազմում է 2 (երկուս)-ից 75 (յոթանասունհինգ) տարեկան (եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով): Պայմանագրի կնքման պահին հոգեկան խանգարվածության հիվանդություններ, էպիլեպսիա, նյարդային համակարգի այլ ծանր խանգարումներ, օնկոլոգիական հիվանդություններ բնածին անկանոնություններ և ֆունկցիոնալության սահմանափակման ծանր և խորը աստիճան, ինչպես նաև ՄԻԱՎ կամ ՉԻԱՀ ախտորոշում ունեցող անձը կարող է հանդիսանալ Ապահովագրված անձ միայն այն պայմանով, որ մինչև Պայմանագրի ուժի մեջ մտնելը Ապահովադիրը գրավոր տեղեկացրել է այդ մասին Ապահովագրողին: Հակառակ դեպքում Պայմանագիրը համարվում է առոչինչ:
- 2.5. **Շահառու**՝ ապահովագրական պատահար տեղի ունենալու պարագայում Պայմանագրով նախատեսված ապահովագրական հատուցում ստանալու իրավունք ունեցող անձ.
- 2.6. **Ապահովագրական գումար**՝ Ապահովագրողի կողմից հնարավոր ապահովագրական հատուցման իրականացման առավելագույն չափ.
- 2.7. **Ապահովագրական սակագին**՝ Ապահովագրական գումարի նկատմամբ ապահովագրավճարի դրույքաչափ՝ տոկոսային արտահայտությամբ.
- 2.8. **Ապահովագրավճար**՝ Պայմանագրով սահմանված չափով Ապահովադրի կողմից Ապահովագրողին հնարավոր ապահովագրական հատուցման համար վճարվելիք գումար.
- 2.9. **Ապահովագրական պատահար**՝ Պայմանագրի գործողության ընթացքում տեղի ունեցած իրադարձություն, որի ի հայտ գալու դեպքում Ապահովագրողը պարտավորվում է իրականացնել Ապահովագրական հատուցում.
- 2.10. **Ավտոտրանսպորտային միջոց**՝ ճանապարհային ոստիկանությունում գրանցված և ընդհանուր օգտագործման ավտոմոբիլային ճանապարհներով ուղևորներ, բեռներ փոխադրելու, ինչպես նաև ոչ տրանսպորտային աշխատանքներ կատարելու համար սարքավորված անիվավոր տրանսպորտային միջոց (ներառյալ՝ թեթև մարդատար ավտոմոբիլներ, ավտոբուսներ, միկրոավտոբուսներ, բեռնատար ավտոմոբիլներ, մոտոցիկլետներ, քարշակներ, տրոլեյբուսներ և այլն), որի օգտագործումը վերոհիշյալ նպատակներով թույլատրված է Հայաստանի Հանրապետության տարածքում.

- 2.11. **Ուղևոր**՝ անձ, ով չի հանդիսանում վարորդ կամ վարել սովորեցնող անձ և գտնվում է Ավտոտրանսպորտային միջոցի սրահում (խցիկում)։
- 2.12. **Դժբախտ պատահար**՝ Պայմանագրի գործողության ընթացքում Ապահովագրված անձի կամքից անկախ տեղի ունեցած հանկարծակի, պատահական, անսպասելի, կարճաժամկետ (մինչև մի քանի ժամ տևողությամբ), ոչ կենսաբանական, արտաքին ազդեցություն ունեցող իրադարձություն (դեպք), որի հետևանքով առաջանում է Ապահովագրված անձի աշխատունակության ժամանակավոր և (կամ) մշտական կորուստ և (կամ) մահ։
- 2.13. **Աշխատունակության ժամանակավոր կորուստ**՝ Ապահովագրված անձի այնպիսի առողջական վիճակ, երբ նա ժամանակավորապես կորցնում է որևէ աշխատանքի նկատմամբ ունակությունները, որոնք վերականգնելի բնույթ ունեն և միաժամանակ ստանում է ամբուլատոր կամ ստացիոնար բուժում համապատասխան բժշկական հաստատությունում և համարվում է ֆունկցիոնալության սահմանափակման թեթև աստիճան։ Մինչև 16 տարեկան Ապահովագրված անձի դեպքում Պայմանների իմաստով Աշխատունակության ժամանակավոր կորուստ է համարվում վերջինիս առողջության ժամանակավոր կորուստը։
- 2.14. **Աշխատունակության մշտական կորուստ**՝ Ապահովագրված անձի այնպիսի առողջական վիճակ, երբ նա կարիք ունի մշտական խնամքի (օգնության կամ հսկողության) կամ կարող է իրականացնել աշխատանքային գործունեության միայն առանձին տեսակներ՝ հատուկ կազմակերպված, անհատական պայմաններում և անձի ֆունկցիոնալությունը գնահատող հանձնաժողովի (այսուհետ՝ գնահատող հանձնաժողով) որոշմամբ ստանում է ֆունկցիոնալության սահմանափակման միջին, ծանր կամ խորը աստիճան։
- 2.15. **Չհատուցվող գումար (ֆրանշիզա)**՝ Ապահովագրի մասնակցության չափը վնասի հատուցմանը (վնասի վերականգնմանը), որը սահմանվում է Պայմանագրով՝ կոնկրետ գումարի կամ Ապահովագրական գումարի նկատմամբ տոկոսի տեսքով։ Պայմանագրով կարող է սահմանվել պայմանական կամ ոչ պայմանական չհատուցվող գումար։
- 2.15.1. Պայմանագրում պայմանական չհատուցվող գումար սահմանված լինելու դեպքում Ապահովագրողն ազատվում է փաստացի վնասների կամ կորուստների հատուցման պարտականությունից, եթե այդ վնասի չափը չի գերազանցում Պայմանագրով սահմանված չհատուցվող գումարի չափը, և պարտավոր է վճարել ապահովագրական հատուցումն ամբողջությամբ, եթե դրա մեծությունը գերազանցում է չհատուցվող գումարի չափը։
- 2.15.2. Պայմանագրում ոչ պայմանական չհատուցվող գումար սահմանված լինելու դեպքում Ապահովագրողն ազատվում է Պայմանագրով սահմանված ոչ պայմանական չհատուցվող գումարի մասով հատուցում իրականացնելուց՝ անկախ վնասի և կորստի չափից։

ԲԱԺԻՆ 3. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՕԲՅԵԿՏ

- 3.1. Ապահովագրության օբյեկտն Ապահովագրված անձի գույքային շահերն են՝ կապված Դժբախտ պատահարի հետևանքով Ապահովագրված անձի կյանքին կամ առողջությանը վնաս հասցնելու հետ։

ԲԱԺԻՆ 4. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՏԱՀԱՐՆԵՐ ԵՎ ՌԻՍԿԵՐ

- 4.1. Սույն Պայմանների համաձայն՝ Ապահովագրողն իրականացնում է ապահովագրական հատուցում Դժբախտ պատահարի հետևանքով առաջացած հետևյալ իրադարձությունների դեպքում։
- 4.1.1. աշխատունակության ժամանակավոր կորուստ՝ դժբախտ պատահարի արդյունքում,
- 4.1.2. աշխատունակության մշտական կորուստ՝ դժբախտ պատահարի արդյունքում,
- 4.1.3. մահ՝ դժբախտ պատահարի արդյունքում (այդ թվում՝ մահը, որն առաջացել է Պայմանագրի գործողության ընթացքում շնչահեղձումից՝ շնչուղիներ օտար մարմին ընկնելու, ջրահեղձման, անաֆիլակտիկ շոկի, մարմնի գերսառեցման հետևանքով)։
- 4.2. Սույն Պայմանների համաձայն՝ Դժբախտ պատահար է համարվում հանկարծակի սուր թունավորումը՝ քիմիական նյութերով և կենսաբանական ծագման թույներով (այդ թվում՝ նաև բոտուլիզմը, գեմատոգենային օստեոմիելիտը)։ Նշված իրադարձությունները ճանաչվում են Ապահովագրական

պատահար այն դեպքում, երբ դրանք ստանալուց կամ զարգանալուց հետո 5 (հինգ) օրվա ընթացքում Ապահովագրված անձը դիմել է բուժօգնություն ստանալու համար, եթե դրանք տեղի են ունեցել Պայմանագրի գործողության ընթացքում և Ապահովագրված անձի առողջությանը պատճառել են Պայմանագրով սահմանված վնաս:

- 4.3. Սույն Պայմանների համաձայն Ապահովագրողն իրականացնում է Ավտոտրանսպորտային միջոցի վարորդի (վարել սովորեցնողի) և (կամ) Ուղևորի Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն, որն իր մեջ ներառում է 4.1.1-4.1.3 ենթակետերով սահմանված դեպքերը, որոնք առաջացել են Ավտոտրանսպորտային միջոցի հետ և վերջինիս շահագործման ընթացքում տեղի ունեցած պատահարի հետևանքով:
- 4.4. Ապահովագրողը ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով իրականացնում է ապահովագրական հատուցում նաև Դժբախտ պատահարի տեղի ունենալու օրվանից հետո 1 (մեկ) տարվա ընթացքում՝ ի հայտ եկած տվյալ դժբախտ պատահարի հետևանքների դեպքում՝ անկախ Պայմանագրի գործողության ավարտված լինելու փաստից:

ԲԱԺԻՆ 5. ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԲԱՑԱՌՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- 5.1. Ապահովագրողն Ապահովագրական հատուցում չի իրականացնում այն պատահարների դեպքում, որոնք հետևանք են՝
  - 5.1.1. Ապահովագրված անձի ցանկացած հիվանդություն (վարակ), վիճակ կամ դրանց բարդությունները, բացառությամբ եթե դրանք հետևանք են Դժբախտ պատահարի.
  - 5.1.2. Ապահովագրված անձի կողմից ալկոհոլի, թմրադեղերի, հոգեմետ և այլ տոքսիկ նյութերի օգտագործման (անկախ օգտագործման քանակից), եթե վերջինս ուղղակի կապված է պատահարի առաջացման հետ.
  - 5.1.3. Դժբախտ պատահարի հետևանքով առողջական խնդիրները չբուժելու, բժշկի խորհրդին չհետևելու կամ ոչ ամբողջությամբ հետևելու, ինչպես նաև բուժումից հրաժարվելու կամ բուժումն ուղացնելու պատճառով առաջացած առողջական խնդիրների բարդացման, ինչպես նաև դրա հետևանքով նոր վնասվածքների առաջացման.
  - 5.1.4. տարբեր տեսակի փորձարկումների ժամանակ առաջացած առողջական խնդիրների, մարմնական վնասվածքների կամ մահվան.
  - 5.1.5. Ապահովագրված անձի առողջության վատթարացման, գիտակցության կամ մտավոր խանգարումների հետևանքով առաջացած Դժբախտ պատահարի.
  - 5.1.6. քաղաքացիական հուզումների, պատերազմների, զորաշարժերի կամ ռազմական այլ գործողությունների, ահաբեկչական գործողությունների, զանգվածային ակցիաների, գործադուլների անմիջական մասնակցության.
  - 5.1.7. միջուկային պայթյունի, ճառագայթման կամ ռադիոակտիվ վարակի ազդեցության.
  - 5.1.8. Ապահովագրի, Ապահովագրված անձի կամ Շահառուի կողմից կանխամտածված և (կամ) հակաիրավական (հանցավոր) գործողությունների կատարման կամ մասնակցության, որոնք ուղղակի պատճառահետևանքային կապի մեջ են Ապահովագրական պատահարի հետ.
  - 5.1.9. ինքնասպանության (Ապահովագրված անձի կողմից ինքնասպանության փորձի) կամ կանխամտածված անդամախեղության կամ Ապահովագրված անձի անմեղսագիտակ լինելու, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Ապահովագրված անձը հասցվել է այդպիսի իրավիճակի այլ անձի կողմից.
  - 5.1.10. Ապահովագրված անձի կողմից իրեն վտանգի ենթարկելու (բացառությամբ ուրիշի կյանքը փրկելու).
  - 5.1.11. Ապահովագրված անձի կողմից մրցումներին՝ որպես պրոֆեսիոնալ մարզիկ մասնակցության (եթե Պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ).
  - 5.1.12. Ապահովագրված անձի՝ որպես զինձառայող իր պարտականությունների կատարման,
  - 5.1.13. Ապահովագրված անձի կողմից զվարճահարմարանքներին մասնակցության, եթե զվարճահարմարանքի տվյալ տեսակը հակացուցված է Ապահովագրված անձին բժշկական

հետազոտության արդյունքներով, որն ի հայտ է բերել համապատասխան հիվանդությունը կամ վիճակը.

- 5.1.14. Ապահովագրված անձի կողմից էքստրեմալ սպորտի (ալպինիզմ, վինդսերֆինգ, դայվինգ, պարաշյուտիզմ, սավառնարվեստ, սքեյթբորդինգ, սնոուբորդինգ, մաունթինբայկ, հոլովակասպորտ, ժայռամագցումը, սպելեոլոգիա, էքստրեմալ տուրիզմ, ձմեռային լող, բեյսջամփինգ և այլն) տեսակներով զբաղվելու (եթե Պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ).
- 5.1.15. հղիության կամ ծննդաբերության.
- 5.1.16. վնեռական հիվանդության կամ ձեռքբերվի իմունային անվաբարարության համախտանիշի (ՁԻԱՀ), ՁԻԱՀ-ի Համակցված Համալիրի (ՀՀՀ) կամ մարդու իմունային անբավարարության վարակի (ՄԻԱՎ)՝ անկախ ձեռքբերման ճանապարհներից.
- 5.1.17. ինսուլտի, էպիլեպտիկ նոպաների կամ ամբողջ մարմնի այլ ջղաձգությունների և այլ անհայտ էթիոլոգիայի ցնցումային համախտանիշի հետևանքով առաջացած պատահարների, բացառությամբ, եթե այդպիսի վատթարացումը կամ նոպաներն առաջացել են Պայմանագրով նախատեսված Ապահովագրական պատահարի հետևանքով:
- 5.2. Ապահովագրողն ապահովագրական հատուցում չի իրականացնում նաև, եթե՝
  - 5.2.1. Ապահովագրված անձի մոտ տեղի է ունեցել առողջության վատթարացում, որը հետևանք է բուժման կամ վիրահատական միջամտությունների.
  - 5.2.2. Պատահարը տեղի է ունեցել Ապահովագրված անձի կողմից կերակրափողի միջոցով կոշտ նյութեր (սնունդ) ընդունելու հետևանքով, բացառությամբ հանկարծակի սուր թունավորումների.
  - 5.2.3. Ապահովագրված անձն առանց համապատասխան լիցենզիա/որակավորում ունենալու զբաղվել է լիցենզիա (որակավորում) պահանջող գործունեությամբ, որը ուղղակիորեն հանգեցրել է Դժբախտ պատահարի.
  - 5.2.4. Դժբախտ պատահարը տեղի է ունեցել այն ժամանակ, երբ Ապահովագրված անձը ճանապարհորդում կամ անցնում է այն երկրներով, որոնց տարածքում իրականացվում են պատերազմական (նաև քաղաքացիական) կամ այլ ռազմական գործողություններ, բացառությամբ այն դեպքի, երբ Դժբախտ պատահարը տեղի է ունեցել այդ տարածքներ մուտք գործելուց հետո 7 (յոթ) օրվա ընթացքում,
  - 5.2.5. Ապահովագրված անձը ցանկացած օդային տրանսպորտում ներգրավվել է որպես օդաչու:
- 5.3. Սահմանված ժամկետում Ապահովադրի (Ապահովագրված անձի, Շահառուի) կողմից Պայմաններով անհրաժեշտ փաստաթղթերը չներկայացնելու կամ գրավոր որևէ միջնորդություն 11.7 կետով սահմանված 6 (վեց) ամիս ժամկետը երկարաձգելու մասին չներկայացնելու դեպքում, Ապահովագրողը Պայմանների համաձայն Ապահովադրի կողմից ստանձնած պարտավորությունները չկատարելու կամ ոչ պատշաճ կատարելու հիմքով կարող է մերժել ապահովագրական հատուցման վճարումը, սույն կետում սահմանված ժամկետը լրանալուց հետո 5 (հինգ) աշխատանքային օրվա ընթացքում:
- 5.4. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՂՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔ ՈՒՆԻ ՄԵՐԺԵԼ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄԸ ԿԱՍ ՀԵՏ ՊԱՀԱՆՁԵԼ ԱՅՆ, եթե քննության արդյունքում պարզվի, որ Պայմանագիրը կնքելու պահին և (կամ) դրագործողության ընթացքում Ապահովադրի կողմից Ապահովագրողին ներկայացվել են ապահովագրական ռիսկին առնչվող կեղծ տեղեկություններ կամ այդ տեղեկությունները թաքցվել են, ինչպես նաև այն դեպքերում, երբ ապահովագրական հատուցման իրականացումը նախատեսված չէր:
- 5.5. Ապահովագրողը որևէ պատասխանատվություն չի կրում բժշկական հաստատությունների կամ մասնավոր արտոնագրված բժիշկների կողմից առաջադրված և (կամ) մատուցված ծառայությունների որակի և ամբողջականության համար:
- 5.6. Ապահովագրողն իրավունք ունի մերժել ապահովագրական հատուցումը, եթե Պայմանների 11.9 կետի համաձայն դիմել է անկախ փորձագետի և վերջինիս կարծիքով Ապահովադրի կողմից ներկայացված բժշկական փաստաթղթերում գետեղված տեղեկատվությունը չի համապատասխանում իրականությանը, կեղծ կամ թերի է (ներառյալ՝ սխալ կամ ոչ ճիշտ ֆունկցիոնալության աստիճանի սահմանումը):

ԲԱԺԻՆ 6. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԳՈՒՄԱՐ

- 6.1. Ապահովագրական գումարը սահմանվում է Կողմերի միջև փոխադարձ համաձայնությամբ:
- 6.2. Ապահովագրական պատահար տեղի ունենալու դեպքում ապահովագրական հատուցումը վճարվում է Պայմանագրով սահմանված ապահովագրական գումարի սահմաններում:
- 6.3. Ապահովագրական գումարը նվազում է իրականացված ապահովագրական հատուցման չափով:
- 6.4. Ապահովադիրը կարող է հանդես գալ Ապահովագրական գումարը մեծացնելու պահանջով՝ վճարելով համապատասխան չափով Ապահովագրավճար:
- 6.5. Պայմանագրով Ապահովագրական գումարը կարող է սահմանված լինել ինչպես Ապահովագրված անձի համար ընդհանուր գումարի տեսքով, այնպես էլ առանձին տեսակի վնասվածքների համար առանձին-առանձին:
- 6.6. Պայմանագրով կարող է սահմանվել յուրաքանչյուր ապահովագրական հատուցման իրականացման կամ առանձին տեսակի վնասվածքների համար ապահովագրական հատուցման իրականացման առավելագույն շեմ մեկ ապահովագրական պատահարի համար:
- 6.7. Վճարվող ապահովագրական հատուցման չափը չի կարող գերազանցել տվյալ պահին գործող Ապահովագրական գումարի չափը:
- 6.8. Ապահովագրողն ապահովագրական հատուցումն իրականացնում է հետևյալ չափերով (եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով)
  - 6.8.1. Ապահովագրված անձի աշխատունակության ժամանակավոր կորստի կամ ֆունկցիոնալության սահմանափակման թեթև աստիճանի դեպքում՝ բուժման յուրաքանչյուր օրվա համար Ապահովագրական գումարի 0,4%-ի չափով, բայց ոչ ավել քան 90 օր,
  - 6.8.2. Ապահովագրված անձի ֆունկցիոնալության սահմանափակման խորը աստիճանի դեպքում՝ Ապահովագրական գումարի 100 %-ի չափով,
  - 6.8.3. Ապահովագրված անձի ֆունկցիոնալության սահմանափակման ծանր աստիճանի դեպքում՝ Ապահովագրական գումարի 75 %-ի չափով,
  - 6.8.4. Ապահովագրված անձի ֆունկցիոնալության սահմանափակման միջին աստիճանի դեպքում՝ Ապահովագրական գումարի 50 %-ի չափով,
  - 6.8.5. Ապահովագրված անձի մահվան դեպքում՝ Ապահովագրական գումարի 100 %-ի չափով,
  - 6.8.6. Եթե Ապահովագրված անձի հետ մեկ Ապահովագրական պատահարի հետևանքով տեղի ունեցած Պայմանների 4.1.1 ենթակետով սահմանված դեպքին հաջորդել է տվյալ առողջական խնդրի հետևանքով ֆունկցիոնալության սահմանափակման աստիճան ստանալը կամ արդեն առկա ֆունկցիոնալության սահմանափակման աստիճանի փոփոխությունը, ապա ֆունկցիոնալության սահմանափակման աստիճանի համար հատուցում իրականացնելիս ֆունկցիոնալության սահմանափակման համար իրականացվելիք ապահովագրական հատուցման չափից հաշվանցվում է արդեն իսկ տվյալ Ապահովագրական պատահարի համար իրականացված ապահովագրական հատուցման չափով (վճարվում է դրական տարբերությունը):
  - 6.8.7. Եթե Ապահովագրված անձի հետ մեկ Ապահովագրական պատահարի հետևանքով տեղի ունեցած Պայմանների 4.1.1 և (կամ) 4.1.2 ենթակետերով սահմանված դեպքերին հաջորդել է Ապահովագրված անձի մահը, ապա վերջինիս համար իրականացվող հատուցման չափից նվազեցվում են տվյալ Ապահովագրական պատահարի համար արդեն իսկ իրականացված ապահովագրական հատուցումները:

ԲԱԺԻՆ 7. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱՎՃԱՐ, ՎՃԱՐՄԱՆ ԿԱՐԳ, ԶՎՃԱՐՄԱՆ ՇԵՏԵՎԱՆՔՆԵՐ

- 7.1. Ապահովագրավճարի վճարման կարգը և ձևը որոշվում են Կողմերի փոխադարձ համաձայնությամբ և սահմանվում են Պայմանագրով:
- 7.2. Ապահովագրավճարը հաշվարկվում է Ապահովագրողի կողմից Պայմանագրի ողջ ժամկետի համար Ապահովագրական սակագնի հիման վրա, որը ձևավորվում է Ապահովադրի կողմից ընտրված

ծածկույթից, Չհատուցվող գումարի տեսակից ու մեծությունից, գործողության ժամկետից և ապահովագրական ռիսկի վրա ազդող այլ գործոններից:

- 7.3. Ապահովագրավճարն Ապահովադրի կողմից կարող է վճարվել միանվագ (միանգամյա վճարումով) կամ մաս-մաս՝ Պայմանագրով սահմանված կարգով:
- 7.4. Ապահովագրավճարն Ապահովադրի կողմից կարող է վճարվել կանխիկ եղանակով Ապահովագրողի դրամարկղ կամ ապահովագրական միջնորդին (գործակալին կամ բրոքերին) կամ փոխանցվել Ապահովագրողի համապատասխան բանկային հաշվեհամարին:
- 7.5. Եթե Ապահովագրական պատահարը տեղի է ունեցել մինչև հերթական Ապահովագրավճարի վճարումը, որը կետանցվել է, ապա Ապահովագրողն իրավունք ունի վճարման ենթակա ապահովագրական հատուցման չափը որոշելիս հաշվանցելու կետանցված Ապահովագրավճարի չափը:
- 7.6. Ապահովագրողն իրավունք ունի հրաժարվել ապահովագրական հատուցում իրականացնելուց, եթե Ապահովագրական պատահարը տեղի ունենալու պահին Ապահովադրին Ապահովագրավճարի գծով Ապահովագրողի նկատմամբ ունի ժամկետանց պարտավորություններ:
- 7.7. Եթե Պայմանագրի ուժի մեջ մտնելու պահից 14-օրյա ժամկետում Ապահովադիրը չի վճարում միանվագ կամ առաջին հերթական Ապահովագրավճարը, ապա Ապահովագրողն իրավունք ունի միակողմանի լուծելու Պայմանագիրը, եթե Պայմանագրով նախատեսված չէ այլ ժամկետ կամ Ապահովագրավճարի մուծման տարաժամկետման հնարավորություն:
- 7.8. Եթե Ապահովադիրը Պայմանագրով սահմանված կարգով և ժամկետում չի վճարել միանվագ կամ հերթական Ապահովագրավճարը, ապա Ապահովագրողն իրավունք ունի Ապահովագրավճարի վճարման համար սահմանված ժամկետից 5 (հինգ) օր հետո միակողմանի լուծելու Պայմանագիրը: Այս դեպքում Ապահովադրի կողմից Պայմանագրի համար վճարված Ապահովագրավճարը չի վերադարձվում:

ԲԱԺԻՆ 8. ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ, ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԿՆՔՄԱՆ ԿԱՐԳ, ԺԱՄԿԵՏ, ԴՐՈՒՅԹՆԵՐԻ ՓՈՓՈԽՄԱՆ ԿԱՐԳ

- 8.1. Պայմանագիրն Ապահովագրողի և Ապահովադրի միջև կնքված փաստաթուղթ է, ըստ որի Ապահովագրողն Ապահովագրավճարի դիմաց պարտավորվում է Պայմանագրով և սույն Պայմաններով սահմանված կարգով Ապահովադրին (Շահառուին) տրամադրել ապահովագրական հատուցում:
- 8.2. Պայմանագիրը կնքվում է գրավոր՝ Ապահովադրի կողմից բանավոր կամ գրավոր դիմումի հիման վրա:
- 8.3. Պայմանագիրը կնքված է համարվում հոգուտ Ապահովագրված անձի (Շահառուի), եթե Պայմանագրում այլ անձ նշված չէ որպես Շահառու: Առանց Ապահովագրված անձի գրավոր համաձայնության՝ Ապահովագրված անձ չհանդիսացող Ապահովադիրը կամ երրորդ անձն ամեն դեպքում Շահառու լինել չի կարող (բացառությամբ Ավտոտրանսպորտային միջոցի Ուղևորների Դժբախտ դեպքերից ապահովագրության դեպքի):
- 8.4. Պայմանագիրը կնքելու համար Ապահովագրողն իրավունք ունի Ապահովադրից պահանջել.
  - 8.4.1. ֆիզիկական անձի դեպքում՝ անձնագրի բնօրինակը կամ պատշաճ վավերացված պատճենը, իրավաբանական անձի դեպքում՝ պետական գրանցման վկայականի և դրա ներդիրների բնօրինակները կամ դրանց պատշաճ վավերացված պատճենները,
  - 8.4.2. Ապահովագրված անձի և Շահառուի անձնագրերի բնօրինակները կամ պատշաճ վավերացված պատճենները,
  - 8.4.3. իրեն տրամադրել գրավոր տեղեկություն, որն ուղղակի կամ անուղղակի կարող է որոշակի ազդեցություն ունենալ Ապահովագրողի կողմից Ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալու հավանականության և դրա հետևանքով հնարավոր վնասների չափերի կանխորոշման վրա,
  - 8.4.4. այլ փաստաթղթեր և տեղեկություններ, որոնք անհրաժեշտ են ապահովագրական ռիսկի ճշգրիտ գնահատման, ինչպես նաև Պայմանագրի կնքման համար:
- 8.5. Պայմանագրի գործողության ժամկետը սահմանվում է Պայմանագրով՝ փոխադարձ համաձայնությամբ:
- 8.6. Ապահովագրական տարածք է համարվում Հայաստանի Հանրապետությունը և Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունը, եթե Պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ:

- 8.7. Պայմանագիրն ուժի մեջ է մտնում այն երկկողմանի ստորագրելու և կնքելու պահից, եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով:
- 8.8. Պայմանագրի և սույն Պայմանների միջև անհամապատասխանությունների դեպքում գերակա է Պայմանագիրը, իսկ սույն Պայմանների և նրա թարգմանությունների տարբերակների դեպքում նախապատվությունը տրվում է հայերեն տարբերակին:

ԲԱԺԻՆ 9. ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԿՈՂՄԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

9.1. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔ ՈՒՆԻ՝

- 9.1.1. Ապահովագրողից պահանջել պետական գրանցումը և գործունեության թույլտվությունը հավաստող փաստաթղթերը (պետական գրանցման վկայական, լիցենզիա),
- 9.1.2. Ապահովագրողի հետ իր հարաբերություններն իրականացնել ապահովագրական միջնորդի (բրոքեր կամ գործակալ) միջոցով,
- 9.1.3. Պայմանագրում սահմանել Շահառու,
- 9.1.4. Պայմանագրով նախատեսված դեպքերում ստանալ ապահովագրական հատուցում,
- 9.1.5. Պայմանագիրը կորցնելու դեպքում՝ դիմումի հիման վրա ստանալ կրկնօրինակը,
- 9.1.6. Պայմաններով սահմանված կարգով վաղաժամկետ լուծել Պայմանագիրը:

9.2. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԻ (ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՎԱԾ ԱՆՁԸ) ՊԱՐՏԱԿՈՐ Է՝

- 9.2.1. Ապահովագրողի պահանջով վերջինիս գրավոր հաղորդել ապահովագրական ռիսկի աստիճանը որոշող հավաստի և ճշգրիտ իրեն հայտնի բոլոր տեղեկությունները (Ապահովագրված անձի մասնագիտական գործունեության կամ զբաղմունքի ցանկացած փոփոխություն, պարտադիր զինվորական ծառայության անցնելը և այլն),
- 9.2.2. Ապահովագրողին հայտնել այլ ապահովագրության պայմանագրով/վկայագրով նույն վնասը ապահովագրված առկա այլ ապահովագրության պայմանագրերի/վկայագրերի մասին,
- 9.2.3. Պայմանագրով սահմանված կարգով և ժամկետ(ներ)ում վճարել Ապահովագրավճարը,
- 9.2.4. Պատահար տեղի ունենալու դեպքում Պայմանագրով սահմանված ժամկետներում և կարգով պատահարի մասին հայտնել Ապահովագրողին,
- 9.2.5. Պայմանների մասին տեղեկացնել Ապահովագրված անձին և Շահառուին,
- 9.2.6. անցնել կրկնակի բժշկական քննություն և (կամ) զննում Ապահովագրողի կողմից ընտրված բժշկական հաստատությունում՝ Ապահովագրողի պահանջով և նրա հաշվին,

9.3. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՂՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔ ՈՒՆԻ՝

- 9.3.1. ստուգել Ապահովագրի կողմից ներկայացված տեղեկությունները, ինչպես նաև հետևել և պահանջել Ապահովագրի կողմից Պայմանագրի պահանջների և պայմանների կատարումը,
- 9.3.2. Պայմանագիր կնքելուց առաջ պահանջել համապատասխան փաստաթղթեր,
- 9.3.3. Ապահովագրի հետ իր հարաբերություններն իրականացնել ապահովագրական միջնորդի (բրոքերի կամ գործակալի) միջոցով,
- 9.3.4. հարցում կատարել համապատասխան իրավասու մարմիններին տեղի ունեցած պատահարի փաստը և պատճառները հաստատող փաստաթղթեր կամ այլ տեղեկություններ ստանալու նպատակով,
- 9.3.5. Ապահովագրական հատուցման վերաբերյալ որոշում կայացնելու համար կասեցնել կամ երկարաձգել ապահովագրական հատուցման գործընթացը, եթե ի հայտ են եկել այնպիսի հանգամանքներ, որի պատճառով Ապահովագրողն անհրաժեշտ է համարում ստանալ հավելյալ տեղեկություն Ապահովագրական պատահարի վերաբերյալ,
- 9.3.6. ապահովագրական հատուցման ենթակա գումարը վճարելիս այն հաշվանցել Պայմանագրի գծով կետանցված Ապահովագրավճարի գումարի հետ,
- 9.3.7. պահանջել Պայմանագրով սահմանված Ապահովագրավճարի չափի փոփոխություն, Պայմանագրի դադարեցում կամ Պայմանագրի դրույթների փոփոխություն, եթե Պայմանագրի գործողության ընթացքում տեղի է ունեցել ապահովագրական ռիսկի աստիճանի մեծացում,

- 9.3.8. ծանոթանալ Ապահովագրված անձի բժշկական և այլ փաստաթղթերին, որտեղ արտացոլված են դժբախտ պատահարի պատճառները, Ապահովագրված անձի ֆիզիկական ու հոգեկան վիճակը, ախտորոշումը, բուժման ընթացքը և դրա արդյունքների կանխատեսումը, ինչպես նաև նշված տեղեկատվությունն օգտագործել Պայմանագրի հետագա սպասարկման, Ապահովագրական հատուցման տրամադրման (մերժման) վերաբերյալ որոշման կայացման համար: Դժբախտ պատահարի և դրա հետևանքների միջև պատճառա-հետևանքային կապը պարզելու, ինչպես նաև ապահովագրական հատուցման չափը որոշելու նպատակով իր հաշվին նշանակել Ապահովագրված անձի կրկնակի բժշկական քննություն և (կամ) զննում,
- 9.3.9. ստուգել Ապահովագրված անձին մատուցվող բժշկական ծառայությունների համապատասխանությունը, ծառայությունների տրամադրման և Պայմանագրի այլ դրույթների կատարման ժամկետները, ինչպես նաև անցկացնել տրամադրված ծառայությունների որակի փորձաքննություն:
- 9.3.10. մերժել հատուցման վճարումը ՀՀ օրենսդրությամբ, Պայմանագրով կամ Պայմաններով սահմանված կարգով:
- 9.4. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՂԸ ՊԱՐՏԱՎՈՐ Է՝
- 9.4.1. Ապահովադրին ծանոթացնել Պայմաններին և տրամադրել օրինակը.
- 9.4.2. Ապահովադրի պահանջով ցույց տալ պետական գրանցումը և ապահովագրությամբ զբաղվելու թույլտվությունը (լիցենզիան) հավաստող փաստաթղթերը,
- 9.4.3. Ապահովադրի պահանջով օրենքով և այլ իրավական ակտերով սահմանված կարգով փոփոխություններ կատարել Պայմանագրում, եթե դրա գործունեության ընթացքում տեղի է ունեցել ապահովագրական ռիսկի փոփոխություն,
- 9.4.4. Պայմանագրով և Պայմաններով սահմանված դեպքերում, կարգով և ժամկետում իրականացնել ապահովագրական հատուցում,
- 9.5. Կողմերը, Ապահովագրված անձը և Շահառուն պարտավոր են չհրապարակել, չբացահայտել և (կամ) երրորդ անձին չտրամադրել իրենց հայտնի դարձած բժշկական, ֆինանսական և ապահովագրական գաղտնիք հանդիսացող և (կամ) պարունակող ցանկացած տեսակի տեղեկություն՝ բացառությամբ ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերի, և իրենց հայտնի դարձած տեղեկությունը չօգտագործել սեփական և (կամ) երրորդ անձանց շահերին, ինչպես նաև միմյանց տնտեսական դիրքին վնաս հասցնելու համար:
- 9.6. Կողմերն ու Շահառուն ունեն Պայմանագրով, ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված այլ իրավունքներ ու պարտականություններ:

ԲԱԺԻՆ 10. ԿՈՂՄԵՐԻ ՓՈԽՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՏԱՀԱՐԻ ԴԵՊՔՈՒՄ

- 10.1. Պատահարի տեղի ունենալու դեպքում Կողմերը կամ Շահառուն պարտավոր են.
- 10.1.1. Ապահովագրական պատահարը տեղի ունենալուց հետո 2 (երկու) աշխատանքային օրվա ընթացքում դրա մասին Պայմանագրում նշված հեռախոսահամարով տեղյակ պահել Ապահովագրողին, իսկ պատահարը տեղի ունենալուց հետո ոչ ուշ, քան 30 (երեսուն) աշխատանքային օրվա ընթացքում այդ մասին գրավոր՝ ապահովագրական հատուցում ստանալու համար դիմում ներկայացնելով, տեղեկացնել Ապահովագրողին, եթե Պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ,
- 10.1.2. Դժբախտ պատահարի հետևանքով Ապահովագրված անձի մահվան դեպքում՝ Ապահովագրված անձի մահվանից հետո 30 (երեսուն) աշխատանքային օրվա ընթացքում այդ մասին տեղեկացնել Ապահովագրողին:
- 10.1.3. Սույն Պայմանների 10.1.1 և 10.1.2 ենթակետերով նախատեսված պարտականությունները չկատարելու դեպքում Ապահովագրողն իրավունք ունի չվճարելու ապահովագրական հատուցում, եթե չապացուցվի, որ նա ժամանակին իմացել է Ապահովագրական պատահարի վրա հասնելու մասին կամ, որ այդ մասին Ապահովագրողի մոտ տեղեկությունների բացակայությունը չէր կարող ազդել ապահովագրական հատուցում վճարելու նրա պարտականության վրա: Սահմանված

Ժամկետում Ապահովագրողին գրավոր չտեղեկացնելու դեպքում Ապահովագրողն իրավունք ունի չվճարել ապահովագրական հատուցում, բացառությամբ այն դեպքի, երբ Ապահովագրողը (Ապահովագրված անձը, Շահառուն) ապացուցում է տեղեկացնելու անհնարինությունը: Նշված ժամկետը հաշվարկվում է այն օրվանից, երբ Ապահովագրողին, Ապահովագրված անձին կամ Շահառուին հայտնի է դարձել պատահարի հետևանքների վրա հասնելու մասին:

- 10.1.4. Ապահովագրական պատահարի մասին անհապաղ (առաջին իսկ հնարավորության դեպքում) հայտնել համապատասխան իրավասու մարմնին և ստանալ պատահարը լինելու փաստը հավաստող և հանգամանքները նկարագրող փաստաթղթեր, բացառությամբ այն դեպքի, երբ Ապահովագրողն Ապահովագրողին (Ապահովագրված անձին, Շահառուին) գրավոր փաստաթղթով ազատել է սույն ենթակետում նշված պարտականությունները կատարելուց,
- 10.1.5. հնարավորության սահմաններում իրականացնել գործողություններ՝ պատահարի մասնակից այլ կողմերի և վկաների (առկայության դեպքում) ինքնությունը (անուն, ազգանուն, հասցե, հեռախոսահամար և այլն) պարզելու նպատակով,
- 10.1.6. Ապահովագրական պատահարի հետ կապված գործընթացներում այլ կողմերի հետ հարաբերություններում ապահովել իր իրավունքների և շահերի պաշտպանությունը,
- 10.2. Պատահարի տեղի ունենալու դեպքում Ապահովագրողը պարտավոր է՝
  - 10.2.1. Ապահովագրողի (Ապահովագրված անձի, Շահառուի) պահանջով տրամադրել խորհրդատվություն հետագա իրականացվելիք գործողությունների վերաբերյալ,
  - 10.2.2. Ապահովագրողից (Ապահովագրված անձից, Շահառուից) ապահովագրական հատուցման դիմում ստանալուց հետո վերջինիս տեղեկացնել բացակայող, բայց ապահովագրական հատուցման համար անհրաժեշտ փաստաթղթերի մասին,
  - 10.2.3. իրականացնել ապահովագրական հատուցում սահմանված կարգով և ժամկետում:

ԲԱԺԻՆ 11. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՀԱՆՁԻ ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑ

- 11.1. Ապահովագրական հատուցում ստանալու համար Ապահովագրողին պետք է ներկայացվեն հետևյալ փաստաթղթերը՝
  - 11.1.1. Ապահովագրողի (Ապահովագրված անձի, Շահառուի) կողմից գրավոր դիմում՝ հատուցում ստանալու վերաբերյալ,
  - 11.1.2. Պայմանագրի բնօրինակը (Ապահովագրողի պահանջով),
  - 11.1.3. Ապահովագրված անձի և Շահառուի անձնագրերը,
  - 11.1.4. Ապահովագրված անձի օրգանիզմում ալկոհոլի, թմրադեղերի և հոգեմետ այլ նյութերի առկայության մասին փաստաթուղթ՝ հաստատված իրավասու մարմնի կողմից (Ապահովագրողի պահանջով),
  - 11.1.5. արտադրությունում արտադրական վնասվածք (տրավմա) ստանալու Դժբախտ պատահարի վերաբերյալ ակտ, եթե Ապահովագրական պատահարը տեղի է ունեցել արտադրական վնասվածքի հետևանքով,
  - 11.1.6. Դժբախտ պատահարում մեղավոր կողմի առկայության դեպքում՝ մեղավորի վերաբերյալ տվյալներ,
  - 11.1.7. Իրավասու մարմնի կողմից Դժբախտ պատահարի արձանագրությունը և տվյալ պատահարին առնչվող այլ փաստաթղթերը (Ապահովագրողի պահանջով),
- 11.2. Դժբախտ պատահարի արդյունքում առաջացած աշխատունակության ժամանակավոր կորստի կամ ֆունկցիոնալության սահմանափակման թեթև աստիճանի դեպքում 11.1 կետում նշված փաստաթղթերից բացի ներկայացվում են նաև՝
  - 11.2.1. բժշկական տեղեկանք և (կամ) խորհրդատվության թերթիկ և (կամ) քաղվածք ամբուլատոր քարտից և (կամ) էպիկրիզ:
- 11.3. Դժբախտ պատահարի հետևանքով Ապահովագրված անձի ֆունկցիոնալության սահմանափակման աստիճան ստանալու դեպքում 11.1 կետում նշված փաստաթղթերից բացի ներկայացվում է նաև՝
  - 11.3.1. Գնահատող հանձնաժողովի կողմից տրված անձի ֆունկցիոնալության սահմանափակման վերաբերյալ որոշումը,

- 11.4. Դժբախտ պատահարի հետևանքով Ապահովագրված անձի մահվան դեպքում 11.1 կետում նշված փաստաթղթերից բացի ներկայացվում են նաև
- 11.4.1. Ապահովագրված անձի մահվան վկայականի բնօրինակը կամ նոտարական գրասենյակի կողմից հաստատված պատճենը,
  - 11.4.2. Ապահովագրված անձի մահվան պատճառների վերաբերյալ բժշկական տեղեկանքը/վկայականը (Ապահովագրողի պահանջով),
  - 11.4.3. նոտարի կողմից հաստատված ժառանգության իրավունքը հաստատող փաստաթուղթ, բացառությամբ եթե Պայմանագրում նշված Շահառուն է ներկայացնում հատուցում ստանալու համար փաստաթղթերը:
- 11.5. Ապահովագրական հատուցման վճարումը կարող է հետաձգվել, եթե Ապահովագրված անձի նկատմամբ հարուցվել է քրեական գործ՝ կապված Ապահովագրական պատահարի առաջացման հետ:
- 11.6. Ապահովադիրը (Ապահովագրված անձը, Շահառուն) պարտավոր է Ապահովագրողի պահանջով տրամադրել նաև այնպիսի փաստաթղթեր և տեղեկատվություն, որոնք ուղղակի կապ ունեն տեղի ունեցած պատահարի հետ կամ կարևոր են վնասի պատճառների և (կամ) չափի հիմնավորման համար:
- 11.7. Ապահովադիրը (Ապահովագրված անձը, Շահառուն) պարտավոր է ապահովագրական հատուցման համար պահանջվող բոլոր փաստաթղթերը (բացառությամբ գրավոր դիմումի) ներկայացնել Ապահովագրական պատահարի վերաբերյալ Ապահովագրողին գրավոր դիմում ներկայացնելու օրվանից հետո 6 (վեց) ամսվա ընթացքում:
- 11.8. Ապահովադիրը (Ապահովագրված անձը, Շահառուն) կրում է իր կողմից Ապահովագրողին ներկայացված փաստաթղթերի (ներառյալ պատճենների) իսկության, հավաստիության և ոչ կեղծ լինելու բոլոր իրավական հետևանքների ռիսկերը:
- 11.9. Այն դեպքում, երբ Ապահովադիրը (Ապահովագրված անձը, Շահառուն) գրավոր միջնորդություն է ներկայացնում փաստաթղթերի ներկայացման խոչընդոտների կամ այլ պատճառաբանությամբ սահմանված ժամկետը երկարացնելու մասին, ապա Ապահովագրողը, ելնելով տվյալ գործի հանգամանքներից, կարող է այդ ժամկետը երկարաձգել մինչև 3 (երեք) ամիս ժամկետով կամ մինչև Ապահովագրված անձի երկարատև բուժման ավարտը: Ապահովագրողն իրավունք ունի Ապահովադիրի կողմից ներկայացված փաստաթղթերը ստանալուց հետո ոչ ավել քան 2 (երկու) ամիս ժամկետով կասեցնել դիմումի ընթացքը և դիմել անկախ փորձագետի՝ Ապահովադիրի կողմից ներկայացված փաստաթղթերի (ներառյալ բժշկական փաստաթղթերի, ֆունկցիոնալության սահմանափակման աստիճանի նշանակման որոշումների) արժանահավատությունը, իսկությունը կամ վավերականությունը ստուգելու համար:
- 11.10. Ապահովագրողը, Ապահովադիր (Ապահովագրված անձի, Շահառուի) կողմից ապահովագրական հատուցում տրամադրելու վերաբերյալ գրավոր դիմումը և անհրաժեշտ բոլոր փաստաթղթերը ստանալուց հետո առավելագույնը 5 (հինգ) աշխատանքային օրվա ընթացքում կազմում է պատճառաբանված որոշում ապահովագրական հատուցում իրականացնելու կամ այն մերժելու վերաբերյալ, իսկ որոշում կազմելուց հետո առավելագույնը 3 (երեք) աշխատանքային օրվա ընթացքում առձեռն, էլեկտրոնային տարբերակով կամ փոստային ծառայության միջոցով տրամադրում է Ապահովադիրին, Ապահովագրված անձին, Շահառուին, իսկ 11.13 կետով սահմանված դեպքում՝ Շահառուի ժառանգներին:
- 11.11. Ապահովագրական հատուցում իրականացնելու մասին որոշում կայացնելու օրվանից հետո 5 (հինգ) աշխատանքային օրվա ընթացքում Ապահովագրողը վճարում է ապահովագրական հատուցումը:
- 11.12. Եթե Ապահովագրության պայմանագրով նախատեսվում է ապահովագրական հատուցման վճարում մի քանի Շահառուների, ապա ապահովագրական հատուցումը նրանց վճարվում է Պայմանագրով նախատեսված մասնաբաժիններով: Եթե Պայմանագրով ապահովագրական հատուցման՝ Շահառուներից յուրաքանչյուրին վճարման ենթակա մասնաբաժինների չափը սահմանված չէ, ապա ապահովագրական հատուցումը Շահառուներին վճարվում է հավասար մասնաբաժիններով:

- 11.13. Շահառուի մահվան դեպքում ապահովագրական հատուցում ստանալու իրավունքն անցնում է Շահառուի օրենքով ճանաչված ժառանգներին,
- 11.14. Ապահովագրական հատուցման վճարումն իրականացվում է Ապահովագրողի կողմից կանխիկ կամ Ապահովագրված անձին բանկային հաշվեհամարին փոխանցելու միջոցով:
- 11.15. Ապահովադիրը (Ապահովագրված անձը, Շահառուն) պատահարի հետ կապված յուրաքանչյուր նամակի, պահանջի, հայցի, դատաքննության, հետաքննության կամ ցանկացած գործընթացի վերաբերյալ տեղեկությունները կամ փաստաթղթերը պետք է ամիջապես ներկայացնի Ապահովագրողին:
- 11.16. Դժբախտ պատահարի և (կամ) դրա առաջացրած հետևանքների միջև պատճառահետևանքային կապը պարզելու, ինչպես նաև ապահովագրական հատուցման չափը որոշելու նպատակով Ապահովագրողը կարող է իր միջոցների հաշվին նշանակել Ապահովագրված անձի բժշկական քննություն և (կամ) զննում, իսկ Ապահովագրված անձը պարտավոր է տվյալ քննությունն անցնել Ապահովագրողի կողմից ընտրված բժշկական հաստատությունում, որից Ապահովագրված անձի հրաժարվելու դեպքում Ապահովագրողն իրավունք ունի մերժելու ապահովագրական հատուցումը:

ԲԱԺԻՆ 12. ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԴՆԴԱՐԵՑՄԱՆ ԿԱՐԳ

- 12.1. Պայմանագիրը վաղաժամկետ դադարում է.
  - 12.1.1. Կողմերի փոխհամաձայնեցմամբ,
  - 12.1.2. եթե վերացել է Ապահովագրական պատահարի վրա հասնելու հնարավորությունը, և ապահովագրական ռիսկի գոյությունը դադարել է Ապահովագրական պատահարից տարբեր այլ հանգամանքների բերումով,
  - 12.1.3. եթե Ապահովագրողի կողմից կատարվել են Պայմանագրով նախատեսված բոլոր պարտավորությունները,
  - 12.1.4. եթե Ապահովագրված անձը մահացել է,
  - 12.1.5. ՀՀ օրենսդրությամբ և Պայմանագրով նախատեսված այլ դեպքերում:
- 12.2. Պայմանների 12.1.2 ենթակետով նախատեսված դեպքում Պայմանագիրը վաղաժամկետ դադարում է համապատասխան հիմքն ի հայտ գալու պահին և Ապահովագրողն Ապահովադիրին վերադարձնում է Պայմանագրի գործողության չլրացած ժամկետի համար վճարված ապահովագրավճարները, եթե Պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ: Ընդ որում, Պայմանների 12.1.2 ենթակետով նախատեսված հիմքով Պայմանագրի վաղաժամկետ դադարեցման դեպքում Պայմանագրի գործողության չլրացած ժամկետը հաշվարկվում է Ապահովադիրի կողմից Ապահովագրողին գրավոր դիմում ներկայացնելու օրվանից սկսված, սակայն համապատասխան հիմքն ի հայտ գալու օրվանից ոչ շուտ:
- 12.3. Ապահովագրողի պահանջով Պայմանագրի վաղաժամկետ լուծման դեպքում Ապահովադիրին վերադարձվում է Ապահովագրավճարն ամբողջությամբ՝ բացառությամբ Պայմանագրով և սույն Պայմաններով նախատեսված դեպքերի:
- 12.4. Ապահովադիրն իրավունք ունի միակողմանի լուծելու Պայմանագիրը՝ այդ մասին ոչ պակաս, քան 15 (տասնհինգ) օր առաջ գրավոր ծանուցելով Ապահովագրողին:
- 12.5. Ապահովադիրի նախաձեռնությամբ Պայմանագիրը վաղաժամկետ լուծվելու դեպքում՝ Ապահովադիրին վերադարձվում է Պայմանագրի չլրացած ժամկետին համամասնորեն հաշվարկված Ապահովագրավճարը: Այս դեպքում Ապահովադիրին վերադարձվում է Պայմանագրի գործողության չլրացած ժամկետին համամասնորեն հաշվարկված Ապահովագրավճարը, որի համար հիմք է հանդիսանում Ապահովագրավճարի 75 (յոթանասուներեք) տոկոսը՝ (Պայմանագրով սահմանված Ապահովագրավճար * 75 (յոթանասուներեք) տոկոս / Պայմանագրի գործողության օրեր) * Պայմանագրի չլրացած օրեր, եթե Պայմանագրով այլ բան նախատեսված:
- 12.6. Այն դեպքում, երբ Ապահովադիրի կողմից Պայմանագրի վաղաժամկետ լուծումը պայմանավորված է Ապահովագրողի կողմից Պայմանագրի պայմանների խախտմամբ, ապա վերջինս Ապահովադիրին է վերադարձնում վճարված Ապահովագրավճարը՝ Պայմանագրի չլրացած ժամկետին համամասնորեն, եթե Պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ:

- 12.7. Ապահովադրի կողմից Պայմանագրի վաղաժամկետ լուծման դեպքում վերջինիս վճարված Ապահովագրավճարը չի վերադարձվում, եթե Ապահովադիրը տվյալ Պայմանագրի գծով դիմել է ապահովագրական հատուցում ստանալու համար և ապահովագրական հատուցման պահանջն Ապահովագրողի կողմից դեռևս չի կարգավորվել (մինչև ապահովագրական պահանջի կարգավորումը) կամ ստացել է ապահովագրական հատուցում, եթե Կողմերի այլ համաձայնություն առկա չէ:
- 12.8. Պայմանագիրը կարող է վաղաժամկետ լուծվել Կողմերից յուրաքանչյուրի նախաձեռնությամբ, եթե Կողմերից մեկը թույլ է տվել Պայմանագրի էական խախտում՝ խախտումը հայտնաբերելու պահից 3 (երեք) ամսվա ընթացքում: Այս դեպքում վճարված Ապահովագրավճարն Ապահովադրին ենթակա չէ վերադարձման, եթե խախտումը թույլ է տվել Ապահովադիրը:
- 12.9. Պայմանագիրն առաջին չ կամ անվավեր է համարվում ՀՀ օրենսդրությամբ, Պայմաններով կամ Պայմանագրով նախատեսված դեպքերում և կարգով:
- 12.10. Սույն ապահովագրության հետ կապված հարաբերությունները կարգավորվում են Պայմանագրով, սույն Պայմաններով և ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

ԲԱԺԻՆ 13. ՆԱՏՈՒՑՄԱՆ ՀԵՏ ՊԱՀԱՆՁԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔ (ՍՈՒԲՐՈԳԱՑԻԱ)

- 13.1. Ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալու արդյունքում Ապահովագրված անձին պատճառված վնասից բխող նրա կամ Շահառուի պահանջի իրավունքը վնասը պատճառած անձի նկատմամբ անցնում է Ապահովագրողին՝ նրա կողմից հատուցված գումարի մասով:
- 13.2. Ապահովագրված անձը կամ Շահառուն պարտավոր է Ապահովագրողին փոխանցել բոլոր փաստաթղթերը և ապացույցները, ինչպես նաև տրամադրել իրեն հայտնի բոլոր տվյալները, որոնք անհրաժեշտ են Ապահովագրողին սուբրոգացիա իրականացնելու համար:
- 13.3. Եթե Ապահովագրված անձը կամ Շահառուն հրաժարվել է Ապահովագրողի կողմից հատուցված կամ հատուցվելիք վնասների համար պատասխանատու անձի նկատմամբ պահանջի իր իրավունքից կամ այդ իրավունքի իրականացումը անհնարին է դարձել Ապահովադրի Ապահովագրված անձի կամ Շահառուի մեղքով, ապա Ապահովագրողը լրիվ կամ համապատասխան չափով ազատվում է ապահովագրական հատուցում վճարելու պարտավորությունից, իսկ ապահովագրական հատուցումն արդեն վճարված լինելու դեպքում՝ Ապահովագրողն իրավունք ունի պահանջել Շահառուից վերադարձնել ավել վճարված ապահովագրական հատուցման գումարը:

ԲԱԺԻՆ 14. ԱՆՀԱՂԹԱՀԱՐԵԼԻ ՈՒԺԻ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆ (\$ՈՐՍ-ՄԱԺՈՐ)

- 14.1. Սույն Պայմաններով և Պայմանագրով սահմանված պարտավորությունները մասնակի կամ լրիվ չկատարելու դեպքում Պայմանագրի կողմերն ազատվում են պատասխանատվությունից, եթե այն հետևանք է անհաղթահարելի ուժի, մասնավորապես՝ ջրհեղեղի, պայթյունի, հրդեհի, երկրաշարժի, այլ տարերային աղետների, պատերազմի, ռազմական գործողությունների, զինված հարձակման, զանգվածային անկարգությունների, ժողովրդական հուզումների, ահաբեկչության, գործադուլների, արտակարգ դրության, տնտեսական շրջափակման, հաղորդակցման միջոցների աշխատանքի դադարեցման, կառավարության կողմից սահմանված այլ սահմանափակումների և արգելանքների կամ նման այլ իրադարձությունների:
- 14.2. Եթե անհաղթահարելի ուժի ազդեցությունը կամ դրա հետևանքները երկարաձգվում են 3 (երեք) ամսից ավելի, ապա Կողմերից յուրաքանչյուրն իրավունք ունի լուծել Պայմանագիրը՝ այդ մասին նախապես տեղեկացնելով Պայմանագրի մյուս Կողմին:
- 14.3. Անհաղթահարելի ուժի ազդեցությունը սույն Պայմաններով և Պայմանագրով սահմանված պարտականությունների իրականացման վրա պարտավոր է ապացուցել այն Կողմը, որի պարտականությունների իրականացմանն է խոչնդոտում նման ազդեցությունը:

ԲԱԺԻՆ 15. ՎԵՃԵՐԻ ԼՈՒԾՄԱՆ ԿԱՐԳ

- 15.1. Պայմանագրի գործողության ընթացքում առաջացող բոլոր վեճերը լուծվում են Կողմերի, Ապահովագրված անձի, Շահառուի միջև անմիջական բանակցությունների միջոցով:

Բանակցությունների միջոցով համաձայնություն ձեռք չբերելու դեպքում վեճերը կարող են լուծվել Ֆինանսական համակարգի հաշտարարին դիմելու միջոցով կամ դատական կարգով՝ ՀՀ օրենսդրությանը համաձայն:

- 15.2. Վեճերի առաջացման դեպքում Պայմաններով չկարգավորված հարցերը կարգավորվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով: